

„Edinost“

Izšla enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 13 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kronj

*Trošino je plačeval naprej. Na naročilo brez priloge naročnine se upravnica ne strinja.

Če nakarjnih v Trstu se prodajajo po posebni ceni po 6 stotink (3 avč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Naročniki dopisov se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravnica. Naročnino in oglaš je plačevati loce Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvu, in sprejemajo inserate v ulici Molinova št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trst

Iz podrobne razprave o državnem proračunu.

(Govor posl. V. Spinčića v seji zbornice poslancev dne 4. marca 1902.)

(Dalje.)

Kako postopajo o volitvah!

Dalje kaže, kako postopajo sedaj, postopanje okrajnega glavarstva v Voloski z volilnimi listami v občini Voloska-Opatija in obotavljanje okrajnega glavarstva v Lošinjju glede popolnoma popačenih volilnih list v Cresu.

Zlorabe o ljudskem štetju.

Istotako se gode zlorabe o ljudskem štetju in je bilo že uloženih interpelacij radi ljudskega štetja, in sicer dne 8. februarja, kakor tudi pozneje dne 10. maja m. l. Mesto da bi bili po pravem načelu materinega jezika šteli na lieu mesta, mesto tega štetja je bilo bržkone še le sedaj pri zeleni mizi. Drugo leto je že, a vspehi ljudskega štetja še niso znani — meni se dozdeva, da je takó ne le v Primorju, ampak sploh v državi. To pa je čudno, ako se ve, da so morale občine, menim, na vsaki način do 30. marca dogotoviti, in je vendar kaj čudno, da od tistega časa c. kr. okrajna glavarstva in namestništvo ne morejo priti do kraja se svojimi studijami, da si ne gre tu za kakov študij, ampak le za vspeh prav izvedenega ljudskega štetja.

Vse je proti Hrvatim in Slovincem!

Gospóla moja! Deželni odbor, večina deželnega zbora, deželni načelnik, organi c. kr. vlade in v večem delu dežele sedaj tudi že cerkvene oblasti, vse v Istri dela na to, da se pravo Hrvatim in Slovincem gazi z nogami, da bi se dežela smatrala za italijansko. Isto bodi rečeno glede Slovincem v Trstu in okolici, s katerimi se, če mogoče, postopa še huje v kulturnem in materijalnem pogledu.

Varnost in svoboda osebe.

Tudi ozirom na osebno svobodo in varnost ni bolje. V tem pogledu je bila dne 30. aprila minolega leta stavljená interpelacija, v kateri se pripoveduje, kako je bil župe-upravitelj v Grižnjanu večkrat napaden in žaljen od otrok in od odraslih; pripovedalo se je, da se je isti pritožil na občinskim uradu, na okrajnem glavarstvu in na namestništvu. Ali storilo se ni nič proti temu in na interpelacijo nimamo še odgovora.

PODLISTEK

Palmarum tralarum.

(Črtica. Spisal Ivan Jakovljevič.)

Post se je nagibal h koncu, cvetna nedelja je bila pred durmi. Po solnčnih gričih in prisojnih bregih so klike rmene trobentice, po gozdu je iz vlažnih tal poganjali beli in razasti teloh, na vrbah pa so se kazale prve mehke matice. Od juga sem je pihal tople veter: pomlad, cvetoča pomlad je trkala na vrata.

Na Strmškem gradu — last gospoda Žagarja, veleposestnika itd. — je bilo na cvetno soboto nenavadno živo, ali bolje rečeno — vse narobe. Pričakovali so gostov in delali velike priprave; jutri, drugi dan je imela biti zaročnica gospice Ide. Kuharica, debelušna Urša, je v svoji razburjenosti prevrnila pehar jajec in revice mastni obraz so polile debele solze.

»Milostiva« je v vsprejemnem salonu nerazumno premikala baržunaste stole, dasiravno so stali v najlepšem redu, in bili najskrbneje obrisani.

Demonstranti in eksecedenti pa so vendar dosegli svoj namen, ki so ga hoteli doseči: župe-upravitelj je bil prestavljen na drugo mesto. Tako se pri nas v Istri izvršuje pravičnost. V nas dosežajo ulični pobalini, česar drugi ne morejo doseči.

Kako je preskrbljeno za varnost osebe, kaže slučaj Ostermann v Malem Lošinjju, ki se je bil pripetil pred nekoliko leti in pa neki novi slučaj. Osterman je bil umorjen od redarja. Neki drugi Hrvat je bil, in kakor vse kaže, pod varstvom redarjev, umorjen v noči med 30. septembrom in 1. oktobrom m. l. Na interpelacijo, uloženo o tem dne 22. oktobra 1901, je bil odgovor lakoničen, in sedaj je stvar v rokah sodišča. Od tedaj je minolo že 5 mesecev, in mnogi menijo, da se hoče pustiti tudi to, da zaspi.

(Zvršetek pride.)

TRST, dne 22. marca 1902.

Govor laškega poslanca dra. Bennatija o srednjem šolstvu na Primorskem in v Dalmaciji.

Najdržnejši v trditvah in zahtevah ter najbolj nesrečen v dokazovanju je gotovo med vsemi laškimi državnozbornskimi poslanci prosluli dr. Bennati, poslanec istrske pete kurije, torej onega dela volilcev, ki so po ogromni večini slovanske narodnosti. V razpravi o postavitvi »srednje šole« državnega proračuna se je Bennati, kakor smo poročali že zadnjič, zopet oglašil ter je — ne vemo kolikokrat že — zopet ponavljal svoje neutemeljene in neresnične trditve o sovraženem postopanju vlade proti Italijanom, o laški »civilni« itd. itd. Izlasti to neprestano razbijanje laških poslancev po starem bobnu »dvatisočletne kulture« mora se že gabit vsakemu resnemu človeku. Ako je ta kultura res tako znamenita in tako velika, da jo vsakdo vidi, čemu potem to šarlatansko nabijanje? Če je pa ni, pa jim vse nabijanje ne bo koristilo nič, marveč jih le osmeši te laške junake! Sicer pa naj si Italijani zapomnijo enkrat za vselej, da oni niso pravi, temveč le adoptirani sinovi nekdanjih Rimljanov, in da imajo oni ravno toliko pravice prilaščati si rimljansko kulturo, kakor vsak drug narod. Mari so res Turki, Grki, Gotje, Longobardi ter druga germanska in slovanska plemena, iz katerih so nastali sedanji Italijani, pravi potomci nekdanjih Rimljanov? Ali to smo omenili le mimogrede, v ilustracijo tiste njih »avite culture«.

Ker je posl. Bennati tudi v tem svojem

Gori v prvem nadstropju pa se je vrtila pred velikim zrcalom gospica Ida, dvajsetletna plavalaska, malo velicega nosu, sicer pa čedne vnanjosti. Stala je pred zrcalom in koketirala sama s seboj, nadzoruj svoj smeh, svoje žeste in kretnje, ter študirala najzapejlivejše, navidezno najnedolžnejše in najnaravnnejše poze, — kako bi svojega polnega života dražesti pripravila do prave veljave.

Pa kedo bi ji zameril te lekeje, če povem, da je imel v par urah priti njen — zaročeneec, gospod natporučnik Dobrovič. Katero dekle bi se v tleh kritičnih trenutkih ne zmenilo za zrcalo in se desetkrat ali stokrat ne prepričalo, da je teint dovolj fin, da so svederci in kodri dovolj pokorni, in ne potrebujejo nič več razbeljenih klešč, da je korzet dovolj zažet, in da se krilo dovolj tesno oklepa života, ne da bi delalo gube, in dosti jasno odkriva dražesti, katere bi moralo prav za prav zakrivati.

Gospica Ida je bila precej na čistem glede kakovosti onih vrvic, s katerimi se moške najbolj trdno veže na se. Dvajsetič so gledale letos njene plave oči zeleneti goro in

govoru zatrjeval, da hoče vlada zatreti laško narodnost v obmorskih pokrajinah, prisiljeni smo tudi mi, da zopet stavimo vprašanje: Mari hoče morda vlada na ta način zatreti laški narod, da skoraj v vseh državnih uradih na Primorskem in v Dalmaciji, kjer je ogromna večina prebivalstva slovanske narodnosti, vzdržuje skoraj izključno laški uradni jezik? Odgovorite, g. Bennati! Neštevilno je še drugih dokazov, ki pobijajo Bennatijevo trditev, a kdo bi dan za dnevom ponavljal vse te dokaze?

Kar se tiče nesoglasja, ki vlada na koperskem učiteljskem med laškimi in slovanskimi dijaki, pripisati je je jedino in izključno besnemu in fanatičnemu sovraštvu laških dijakov do naše narodnosti. Ako naši dijaki vračajo šilo za ognjilo, je to le naravna posledica izživalnemu postopanju laških fanatikov. To ve najboljše gospod Bennati sam, ki biva v Kopru, in je le nesramna hinavščina, ako vzroke nesoglasja med dijaki obeh narodnosti išče bogve kje.

Bennati se tudi spodtika nad tem, da je deželni šolski nadzornik za slovanske ljudske šole toliko sedanji, kolikor prejšnji, slovanske narodnosti. Odgovarjati na kaj takega bilo bi pač bedasto. Glede okrajnega šolskega sveta v Kopru ima ravno člen istrske laške stranke najmanjše govornike. Koliko slovanskih zastopnikov pa pošilja v okrajne šolske svete deželni odbor istrski, oni odbor, ki stoji na čelu dežele, ki je po veliki večini slovanska? Nobenega! Torej, izposlušajte, gospod Bennati, najprej pri svoji stranki, da bo pošiljala v okrajne šolske svete tudi slovanske zastopnike in potem si radi nas lahko raztržete v državnem zboru svoje grlo nad »groznim« dejstvom, da v okrajnem šolskem svetu koperskem cerkveno oblast zastopa slovenski duhovnik.

O hrvatskem gimnaziju v Pazinu je g. Bennati seveda tudi govoril, pa ne vprašajte: kako? Človek bi moral res izgubiti vso vero v odvetniški stan, ako bi v argumentiranju vsi odvetniki posnemali posl. in odvetnika Bennatija. Bennati — primite se za glavo! — Bennati je o tej priliki postal kar naenkrat navdušen zaščitnik — slovanskega kmetijstva v Istri! (Gosp. Bennati, kako more biti v »laški« Istri slovansko kmetijstvo? Op. stavčeva.)

Posl. Bennati je namreč trdil, da bo pazinski hrvatski gimnazij škodoval slovanskemu kmetijstvu, ker odvzame istemu najboljše in najinteligentnejše moči. Tu jih imamo, tičke!

plan — pa tudi njeno srce je doživelo že nekaj pomladij, krajših in daljših.

»Lepa sem in vesel naj bo, da ga hočem«. S temi besedami je zaključila gospica Ida svoje študije koketovanja, priklonivši se graciozno svoji podobi v zrcalu in intonirajoč v visocem altu »So oft der Frühling durch des ofne Fenster...« stopila k oknu. Okno je bilo na pol odprto in v sobo je pihal topli jug. A takaj pomladanska sapa baje ni zdrava. Ne vem, ali se je prestrašila te pomladanske sape ali česa drugega: gospici Idi je naglo zamrla pesem na ustnih in silneje nego bi bilo morda treba, je zaprla okno.

Na dvorišču je stal grajščinski oskrbnik Medved, že prileten mož, z gosto na dvoje razčesano brado, sršečih obrvij, v razgovoru z milostivo.

»Ah, gospod oskrbnik, ali res ni mogoče za jutri nič divjačine dobiti? Divjina mora in more biti na mizi. Te sramote ne preživim, da bi ob zaroki moje hčere miza ne bila dovolj fina... toliko gostov pride iz Ljubljane, z Dunaja... pride tudi gospod okrajni glavar in...« tu se je milostiva vgr-

No, Slovinci in Hrvatje, si mislijo ti laški prefriganci, naj, če že ni drugače, v Božjem imenu kopljejo zemljo in služijo nam za hlapce! Ali gospoda, ki se masti ob žuljih teh trpinov, smemo biti le mi; Italijani! Sicer pa naj gospod Bennati nikar ne hlina skrbi za naše kmetijstvo. Saj vemo, da on in njegovi niso imeli nikdar srca za isto. Istotako naj si ne beli glave radi vprašanja, kam spravimo svojo inteligenco?! To delo opravimo že sami brez njegove pomoči. Najmestnejše pa si je Bennati prihranil za zaključek, ko je govoril o svojih brateh v Dalmaciji. — To pa je res grozno, kar se dogaja tem ubogim dalmatinskim Italijanom.

Italijanov po vsej Dalmaciji, po vseh dalmatinskih mestih, tigh, vaseh, hribih in dolinah od hrvatskega Primorja, pa doli do črnogorske meje ni niti toliko, kolikor je n. pr. nas Slov. v samem mestu tržaškem. In pomislite sedaj, vsi ti Italijani imajo poleg mnogo ljudskih in drugih šol »samo« jedno popolno gimnazijo in jedno nižjo realko!

Mi tržaški Slovinci pa nimamo niti jedne ljudske, reci: ljudske šole! Kaj še gimnazijev in realk in drugih takih stvari, o katerih slišimo govoriti mi le v bajkah! In vendar je nas več, nego vseh dalmatinskih Italijanov. Poslanec Bennati je v svojem govoru zahteval za dalmatinske Italijane samo še malenkosti: še jedno gimnazijo, in, naj se nižja realka povisa v višjo. Čudno, da ni zahteval za teh par Lahov še par univerzin, nekoliko politehnik. Torej nam tržaškim Slovincem ne dajo Italijani niti jedne ljudske šole za peščice dalmatinskih Italijanov pa bi hoteli imeti kar dve popolni gimnaziji in popolno realko.

Tako je »dokazal« gospod Bennati, da so Italijani »najzmernejši« in vzlic tej svoji »zmernosti« vendar neusmiljeno preganjana stranka. Ta dokaz je bil res tako diven, da vrli poslanec Biankini ni mogel drugače, nego da je ob zaključku Bennatijevega govora izrekel istemu iskreno zahvalo na tem, da mu je poslanec pete kurije istrske dal prelepo priliko za — krasen odgovor.

Gospod Bennati je res pomilovanja vreden, ker mu popolnoma nedostaja samospoznanja. Sicer bi ostal skromno v kotičku, dobro vedé, da vsakemu pojavu njegovemu uzigibno sledi gorostasna — blamaža. Tako bo gotovo tudi to pot. Porok v to nam je posl. Biankini.

znila v spodnjo ustno »...vi ne veste, kak jezik ima gospa glavarjeva«.

Gospod Medved si je potihoma mislil: »tacega gotovo ne kot ti«, ter glasno pristavil v svojem nizkem basu: »Razumem, razumem, a pomislite, sedaj ni lovske sezone«.

»Pa vedno pripovedujete koliko srn in jerebie je po gozdu. Srne v namaki... pečene jerebie... ah, gospod oskrbnik, jaz bi bila že s tem zadovoljna«.

Da je gospodu oskrbniku to željo izrazil kuharica Urša ali kdo drugi, zaklel bi ga bil gospod Medved na dno pekla — gozd je bil naredil moža malo robatega.

Tako je pa samo nekako čudno pogledal milostivi v obraz, češ: »Ali sem prav čul? Srne v namaki... pečene jerebie... sedaj v sušcu?«

Prav ta hip se je prikazal izza vogla logarski adjunkt, gospod Peter Strel, zal fant kaci šestindvajsetih let, v svetlosivi lovski obleki z rjavimi gamašami na nogah.

»Gospod adjunkt, gospod adjunkt, prav, da ste prišli: z našim gospodom oskrbnikom itak ni nič več govoriti. Pomislite si to za

Politični pregled.

V Trstu, 22. marca 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

(Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila) Včerajšnja seja je bila zopet jedna onih vihernih sej, katerih smo že vajeni v avstrijskem parlamentarizmu, a katere so postale zadnje čase nekoliko redkeje. Poznalo pa se je na vsem, da je bilo to le nekako premirje v titanskem boju, katerega vodita v naši državi Germanstvo in Slovanstvo, premirje, kateremu bodo brzkone sledili še viharnejši boji, nego v prošlosti. Šlo je včeraj namreč za obstanek celjskega tudislovenskega gimnazija in na tem glasovanju je zopet jedenkrat sijajno zmagala pravica Slovanov nad nemškimi nasiljem. Stürgkhova resolucija, ki je stremila za uničenjem tudislovenskega gimnazija v Celju, je padla in spodajstajerskim Slovanem ne bo vlada mogla zopet odvzeti one drobtinice pravice, katero jim je bila dovolila pred leti.

Ali preidimo za sedaj k samemu poročilu o tej znameniti seji.

Naučni minister pl. Hartel je v nadaljevanju svojega govora povdarjal potrebo boljše pedagogične izobrazbe učiteljev. Izjavil je, da je pripoznanje diplomov, doseženih na zagrebški univerzi, le čin pravice, da si pa mora vlada pridržati pravico preiskovanja, da-li se more diplome, dosežene na inozemskih univerzah, smatrati jednakovrednimi onim, doseženim v tuzemstvu.

Po ministrovem govoru se je več poslancev, med temi večina Čehov, ki so bili upisani kakor govorniki, odpovedalo besedi, da bi tako prej prišli do glasovanja o postavki »srednje šole«, osobito pa o Stürgkhovi resoluciji glede celjskega gimnazija. Govorila sta še dalmatinska poslanca Biankini in Klaič, katera sta pobijala znana Bennatijeva izvajanja. K tema dvema govoroma se povrnemo, čim dobimo stenografični zapisnik.

Postavko »srednje šole« je zbornica vsprejela neizpremenjeno, kakor jo je priporočal proračunski odsek. Glasovalo se je imenoma in je bila ta točka vsprejeta z 239 glasovi proti 144; vsled tega glasovanja je odpadlo glasovanje o predlogu, naj se iz proračuna briše kredit za češko gimnazijo v Opavi.

Na to je prišlo na vrsto glasovanje o Stürgkhovi in drugih resolucijah. Pred glasovanjem je vladalo v zbornici silno vzne mirjenje in nemški poslanci so si zelo prizadevali, da bi za Stürgkhovo resolucijo pridobili večino.

Predsednik je naznanil red glasovanja, na kar je vstal laški poslanec Rizzi, ki je zahteval, naj se glasuje skupno: glede premeščanja celjskega in pazinskega gimnazija, ker le na ta način bodo laški poslanci glasovali tudi za Stürgkhovo resolucijo. Ko se je namreč v proračunskem odseku vršilo glasovanje o tej stvari, so nekateri Nemci, kakor se bodo naši čitatelji še spominjali, pustili Italijane na cedilu. Takrat je bila Stürgkhova resolucija vsprejeta s pomočjo laških glasov,

ko pa je prišla na glasovanje resolucija laških poslancev glede odprave hrvaškega gimnazija iz Pazina, so konservativni Nemci glasovali proti in vsled tega je ta resolucija v odseku padla. Da bi se pa Italijanom ne dogodila taka blamaža tudi v zbornici, pomagali so si s predlogom dr. Rizzija, naj se glasuje skupno o celjski in pazinski aferi, ker na ta način ne bi jih mogli Nemci prevariti. Zbornica pa je odbila ta Rizzijev predlog, vsled česar so Italijani sklenili glasovati proti Stürgkhovi resoluciji.

Na glasovanju poimenih je bila Stürgkhova resolucija glede odprave celjskega gimnazija odbita z 203 glasovi proti 179.

Za resolucijo so glasovali tudi nemški konservativci in krščanski socialisti, socialni demokrati so se vzdržali glasovanja, Italijani pa so glasovali proti resoluciji.

Po izidu glasovanja je nastal v zbornici neopisljiv vihar. Slovanski poslanci, med temi tudi Poljaki, so viharno in demonstrativno ploskali. Nemški radikali pa so rjuli kakor zbesneli ter zasramovali nemške konservativce in Italijane. Posl. Berger je na vso moč piskal na neki vodli ključ. Čuti je bilo vsklikov: »doli s Körberjem!« »doli z Vetterjem!«, kateri vskliki so prihajali tudi iz vrst nemških naprednjakov. Dr. Körber je ves prepaden zapustil dvorano, predsednik grof Vetter pa je moral vsled groznega vrišča prekiniti sejo, na kar je tudi on zapustil dvorano. Povrnivši se čez nekoliko časa, je naznanil zbornici, da je seja zaključena in da se prihodnja seja skliče še-le po velikonočnih praznikih.

Vsled tega glasovanja so vsi v nejasnem o političnem položaju in nihče ne ve, kako se bo razvijalo parlamentarno življenje.

Pred glasovanjem so češki poslanci zagrozili, da zapričejo najbrezobzirnejši boj proti vladi in proti vsemu parlamentarizmu, ako bo vsprejeta Stürgkhova resolucija in ako se bo vlada potem ravnala po tej resoluciji. Hvala jim, prisrčna hvala, zastopnikom vrlega naroda češkega!!

Celje in Pazin. Sinoči proti 6. uri smo bili dobili brzojavko, da sti resoluciji nasprotni gimnazijama v Celju in Pazinu padli. Kjer je ljudij, ki imajo čuta do pravice in katerim niso sreča odrvenela v jezi in sovraštvu, mora danes vladati le zadoščenje vsled včerajšnjega izida dolgotrajne srdite borbe radi Pazina, osobito pa radi Celja. — Včerajšnja zmaga pravične stvari pa ni toliko materialna, ker na vse zadnje je šlo tu le za resolucijo, za izraz želje do vlade, a slovsanske stranke bi imele še mnogo prilike govoriti z vlado resno besedo, ako bi se le ta zaresno pripravljala, da ustreže tej želji krivice. Pomen včerajšnjega glasovanja tiči marveč v moralnem momentu. Slovani smo dobili včeraj lep pouk — da bi ga le hoteli upoštevati za prihodnost. Včerajšnja zmaga smo izvajali brez pomoči katere si bodi nemške stranke. To je zlat pouk za bodočnost in zajedno stroga obsodba našega postopanja iz minolosti, ko smo menili, da bo po nas, ako nas ne bodo nemški konservativci milostno vodili za roko, o čemer pa so nam

v resnici le vezali roko! In kako žalostno ulogo so igrali ti konservativci v zadnjih urah tega bja! Vsako uro so imeli drugačne stališče. Najprej pa nje zastopnika v proračunskem odseku glasovala za Stürgkhovo resolucijo; potem je hotela v zbornici tudi glasovati za to resolucijo, toda s klavzulo, v »sporazumljenju obeh narodnosti« — hoteli so torej vprati kožuh in ne ga zmočiti; potem so zopet opustili to klavzulo, spomnivši se, da ne smejo podpirati »Nemcem sovražnih akcij«, in slednjič so sklenili, da ne morejo nič skleniti in so svojim členom pustili svobodo glasovanja, a ti so to svobodo uporabili v to, da so glasovali za Stürgkhovo resolucijo.

»Nemcem sovražne akcije« se niso mogli udeležiti, njihova vest pa ni imela nič proti temu, da so se udeležili najodložnejše akcije proti Slovanem, proti onim, ki so jim tlako delali celo vrsto let! Morda bi bil kdo med njimi glasoval z nami, a ker so bili Vse-nemci tako neusmiljeni in zlobni, da so zahtevali glasovanje po imenih, je konservativcem zlezlo srce v hlače in ponižno so prinesli svoj hrbet pod Schönauerjev bič. To je pouk, katerega naj si Slovani zapomnijo.

Italijani pa so priredili včeraj senzacijo. Kaj tacega pa še ne! Glasovali so proti Nemcem in za Slovence. »Piccolo« jim danes prepeva slavo do — neslanega. Izvršili da so neopisna čin junaštva. Odslej bodo Nemci — bi človek moral misliti — vstrepečali in strahu pred to parlamentarno vlesilo. Mi pa menimo, da je bil povod temu junaštvu — vsaj kolikor se dostaje naših primorskih Italijanov — jako jako — nejunaski. Ta povod je bil po našem mnenju dvojen. Čehi so zagrozili Körberju na najhujši način za slučaj, ako bo Stürgkhova resolucija vsprejeta in ako jo bo res hotel izvesti. Körber pa ima na eni strani precej respekta pred grožnjam Čehov, a na drugi strani ima — Italijane pod svojim komando!! Ali nas umijete? Prav verjetno je torej, da se naši Italijani niso prav nič junačili, ampak da so lepo **moralni** ubogati.

Potem pa je še ta šment, da se tirolski Italijani, hočeš ali nočeš, zopet in zopet morajo postavljati na slovansko stališče, ako hočejo varovati svoja lastna načela. In brzkone niso hoteli biti tako slepi in taki bedaki, da bi radi Celja in Pazina žrtvovali stališču, na katerem slone njihove lastne aspiracije. Tirolski Italijani so torej brzkone rekli »ne«, a našim ni preostajalo drugega, nego da rečejo tudi ne! Tako so postali poslednji junaki po sili, pod moraš, iz strahu.

Divno pa so se vedli o tej priliki Čehi, v kolikor posnemljemo iz dosedanjih vesti. O tem več prihodnjič.

Vojna v južni Afriki. Angleška vlada je nepoboljšljiva; kljub temu, da angleška vojska v južni Afriki doživlja poraz za porazom, vendar vlada neprenehoma trdi, da so Buri popolnoma obnemogli. Komaj par tednov je minolo odkar so Angleži doživeli v južni Afriki zadnji in morda največji poraz, že je tu zopet angleški vojni minister Brodrick, ki zatrjuje z največo mirnostjo, da se angleška vojska v južni Afriki ni že davno tako dobro počutila, kakor sedaj. Brodrick

je v včerajšnji seji angleške spodnje zbornice zatrjeval, da so Buri že popolnoma razkropljeni, da so nezmožni za uspešen odpor in da bodo v najkrajšem času popolnoma premagani.

Istočasno s tem poročilom pa naznanjajo poročila z južnoafričanskega bojišča, da je v oranjski državi vse polno jahajočih burških čet, ki stojijo pod vrhovnim poveljstvom generala Bothe. Tudi v Transvaalu, posebno zapadnem, da so Buri dobro preskrbljeni s topovi in streljivom in da imajo na razpolago dovolj transportnih sredstev.

Angleži bodo menda tako dolgo »pre-magovali« Bure, da jih bo (namreč Angležev) slednjič od samih zmag — konec.

Tržaške vesti.

Krivovertu »Prim. lista«. Krivoverti okoli »Prim. lista« nam grozijo z razporom v Trstu in Istri. Vemo, da je to že od davno najprisrčnejša želja njihova. In mi jim dajemo tu slovesno spričevalo, da njih ne zadevuje prav nobena krivda, ako pri nas ni prišlo do razpora! Kar so le mogli, so storili v ta plemenit namen — razpora med brati. Kolikrat so se te blage duše potrudile na konference v Trst!!

Krivoverti okoli »Prim. lista« nas opozarjajo tudi na šibko zdravje njeg. eminence. S človeškega stališča ne odrekamo kardinalu sočutja, ker veli že krščansko načelo, da moramo sočustvovati z vsakomur, ki je v nesreči — z vsakomur, tako s prostakom, kakor s kardinalom! Ali nikdo naj ne zahteva od nas, da bi pozabili, kaj je prinesel nad naš narod politik Missia, da bi radi šibkega zdravja pardonirali — politika! Krivoverti okoli »Prim. lista« hočejo sicer potajiti politika Missia. Zastonj jim trud. Mi konstatujemo tu, da je »Slovenski list« v Ljubljani minolega leta v nekem daljšem članku navel kakor politične voditelje katoliško narodne stranke: dra. Ivana Šusteršiča, dra. Ivana Evangelista Kreka in — dra. Jakoba Missio! To je dejstvo. A kjer dejstva govore tako jasno, je seveda težko izmuzniti se. Zato krivovertcem ne preostaja drugega, nego da — taje dejstva.

Krivoverti okoli »Primorskega lista« so se povzpeli do monstruozne trditve, da bratomornega boja na Kranjskem je največ kriva — »Edinost«.

Prosimo male oddihljaja! Saj človek vendar ne more sproti pogoltati vsako — bedastočo. Čitatelj, ne zameri nam nastopne nekoliko trivialne primere. Če bi parkljate in rogate živali umele čitati glasilo gorških krivovertcev, danes bi se rečeni trditvi tega glasila na glas smejale vse krave od Solkana pa gori do Boveca.

Lajiki smo. Vendar si dovoljujemo danes dati nekoliko — krščanskega pouka. Krščanski nauk zahteva, da treba nevedne poučiti in zašle na krivo pot svariti. Je-li po takem oni, ki svari, kriv, da je kdo zašel na krivo pot?!

Jedno dragoceno pripoznanje pa je vendar ušlo krivovertcem okoli »Prim. lista«. Priznavajo namreč, da je oas domači boj — **bratomoren**. Dostoj se govorili vedno, da je ta boj neizogibno potreben, da je v interesu vere in cerkve. Zahtevali res Kristova cerkev, da radi diferenc v naziranjih bijemo »bratomoren« boj, torej — **morimo brata!!** Kako pa se strinja s to krokodilovo solzo o bratomornem boju, izrek, da je na drugem mestu boj — načelen?! Torej je morenje brata — načelo!! Ali čegavo?! Naše — ne!!

Krivoverti okoli »Prim. lista«, trdijo, da smo mi krivi na bratomornem boju, in o tem boju trdijo zopet, da ni oseben, ampak načelen! Pozivljamo torej krivovertce, naj nam povedo, proti kateremu načelu smo se mi pregrešili?! — Ali ni na to vprašanje nam ne bodo mogli odgovoriti! In to je zopet dokaz, da je ta boj največ oseben, — ako je političen je na korist nemški politiki — načelen gotovo ni, ker pri njem ravno načela največ trpe.

Ostane torej vedno ona naša trditev, da je našega nesrečnega razpora kriv Missia in da ga podžigajo njegovi nemški hlapci. Krivoverti okoli »Prim. lista« so že dokazali, kako znajo blatiti svetinje sv. katoliške cerkve. Sedaj dokazujejo tudi, kako brezvestno odobravajo delovanje Petronijeve roke v poroškem okraju...! Taki so!

Čestitke Srečku Bartelu. Razun priobčenih brzojavk je došlo slavljenču nešte-

dreger! Jutri je Idina zaroka in jaz nimam kaj na mizo dati ne srne, ne zajca, ne jerebice, ne race... oh, ali res ni mogoče, gospod adjunkt?!

»Na službo sem Vam, milostiva, a sedaj ni lovske sezone«. Milostiva se je namrdnila.

»V te stvari se ne vtikam, a divjačino hočem imeti. Sta razumela, gospoda?«

Adjunkt in oskrbnik se spoštljivo poklonita in molče zreta za njo.

»Vrag naj streže tacim sitnicam« go-drnja v najnižjem basu oskrbnik Medved, »v zadnjem hipu se ti zmisi za divjačino in sedaj v sušcu, ko žival potrebuje največ miru. Kedo je že kaj tacega slišal, sušca meseca srne v namaki... pečene jerebice?«

Gospod oskrbnik se prime za glavo ter nadaljuje: »Ali ni to naravnost pregrešno? Sicer pa, gospod Strel, kaj je s kljunači? Aeminiscere, Oculi, Laetare in Judica so že proč, j u t r i j e ž e P a l m a r u m!«

(Pride še.)

Vladimir.

Hrvatski epikal Avgust Šenoa, prevel M. C. L. Š.

IV.

Evgenij je nadaljeval:

Nikogar ne smatraj za malika, ker vsaki tak malik — je človek, ki ima svoje muhe, strasti, kakor tudi drugi ljudje; da, morda se skriva za to navlako plašljiva duša. Čuvaj se onih, ki največ kriče in rogovi: oni so kakor bedasti vojski, ki ono malo svojega smodnika potrošajo v prvi mah, da grmi na vse strani, a brez cilja, a ko je prišla resna nevarnost, mečejo puško od sebe, poklekajo pred neprijateljem in prosijo sklenjenima rokama za milost. Takovih duš je v nas kakor blata. V obče uglobljaj se v dušo vsakomur. Včasih je človeku surka od zunaj svetla in čista, in, ker si ognjevit, dal bi glavo, da je to najčistejši svetnik, ali v resnici mu je razdejana podstava njegove duše. Jaz sem ti prijatelj. To veš menda, ker ne živiva skupaj še le od včeraj. Mojemu prijateljstvu moreš zaupati kakor trdi pečini, ki se nikdar ne gane pod tvojo nogo. Zato mi veruj! Pesnik si, a jaz, da si nisem pesnik, priznavam rad, da je pesništvo najvznešenejše poklic tega sveta, dar od Boga, pred katerim mora vstrepetati tudi najhujši nasilnik. Narod, dokler ima

57 pesnikov, je živ; narod mora imeti pesnikov, ali ves narod ne sme biti pesnik, ves narod ne sme leteti po oblakih, ker bo potem golobja njegova nprav zaupala vsemu, a vsakdo ga bo varal. Iluzije, fata morgana, so smrt naroda. Nu, tudi pesnik se ne sme odvrtači od narave, od resnice. Nebrzdana fantazija, ki velno omahuje med jokom in smehom, ni pravo pesništvo. Pravi pesnik je prorok/resnice, katero razsvetljuje božansko lučjo; zato mora tudi stati na trdih tleh, mora biti popoln človek. Mi stojimo tu na pragu življenja; jaz hodim počasneje, ti korakaj hitreje. To je povsem naravno, takova ti je nprav. Ti dobiš skoro svoje mesto v človeški družbi, ti se boš skoro ženil. Ne pišem ti tega v greh. drago mi je celó, ali potrebno je, da svoje novo življenje smatraš resno. Ti si prirejuješ rodbino. To more biti naša jedina rešitev. Rodbina ti bo tvoja trdnjava; dokler ti ona stoji živa in zdrava skupaj, ne boj se ni vraga! Svojo deco, svojo ženo, nadahni duhom poštenja, svobode in rodoljublja, nikdo ti ne bo škodoval; — pa, če pridejo grenki časi na te, rodbina ti bo varno zavetišče pred vsakim napadom. Tu na sreč svojih se moreš najokati do siteda; laglje ti bo in vsaka tvoja solza pade kakor blagoslovljeno zrno v čuteče srce in bo rodila sadu ljubezni in odločnosti. (Pride še.)

vilo čestitk na vizitkah in v pismih. Kar cele kupe jih je. Vse so dehtele pravega prijateljstva, prirčne simpatije do Srečka Bartela in iskrene radosti na tem, da je naš slavljence doživel ta lepi, ta častni, ta pošteno zaslužen lepi dan. Čestitke je iz vseh slovenskih in tudi iz hrvaških pokrajin. Da pa so tržaški Slovenci in Slovenke uprav obsuvali Srečka z domazi ljubezni in hvaležnosti, to se umeje ob sebi in je bilo naravnost izključeno, da bi bilo drugače. Vsi se zavedamo v previsoki meri, kaj nam je Bartel tekom četrstoletja se svojo pesmijo za razvoj našega družabnega življenja in preko tega za probujo narodne zavesti med tržaškimi Slovenci — vsi se preživijo zavedamo tega, da ne bi bili ob takim jubileju da li izraza svojim čutstvom.

Vseh teh čestitk seveda ne moremo priobčiti, in se omenjamo na konstatacijo, da so čestitke prihajale iz vseh slojev in obeh spolov.

No, par teh čestitk se hočemo vendar spomniti posebno.

Posebno prirčne so bile čestitke členov ugledne rodbine Mankočeve.

Prvobornik g. Ivan Nabergoj je pisal:

Velečastiti gospod prijatelj!

Ob 25-letnici neumornega plodonosnega delovanja Vašega, ki ostane neizbrisno v srcih vseh zavednih trž. in okoličanskih Slovencev in Slovenk, čestitam Vam iz dna svoje duše s toplo željo, da bi nam Vas mili Bog ohranil čilega in zdravega še mnoga leta v blagor in ponos domovini naši o bregovih morja Adrijskega! Ob enem pa obžalujem, da se radi šibkega zdravja ne morem udeležiti slavnosti Vaše, ob kateri priliki bi Vam toli rad osebno čestital.

Skladatelj Anton Förster je pisal:

Čestitam ob 25-letnici vapošnega delovanja. Mnogaja ljeta! Ob enem se tudi zahvaljujem na prijaznosti, da pridno uvrstujete moje skladbe v programe koncertov! Živite srečno z rodbino svojo!

Gosp. Gjurio Hannuš iz Zagreba je pisal:

Ob 25-letnici delovanja Tvojega na tem plemenitem polju pesmi in glasbe kličem od srca: Živio! Na mnogaja leta!

Rodbina Frana Jakopiča iz Ljubljane je pisala:

Povodom Vašega častnega dne dovoljujemo si izraziti Vam svoje najiskrenejše čestitke z odkritosrčno željo, da ostanete ohranjeni še nedogledno vrsto let mili slovenski pesmi.

Gosp. Gjurio Vučković je pisal po koncertu:

Bio sam prisutan u kazalištu i od srca Vam pljeskao, a sada molim, da naknadno primite, ukupno sa mojom suprugom, naj srdačniju čestitku i želju: da Vas Srečkovi poživi na mnogo ljeta u junačkom zdravlju, na prob tak slovensko-hrvaške glasbene umjetnosti, narodne veze, sloge i prosvjete!

Uz živahnu preporuku Vašoj m. gospoži supruzi!

Gospod Mate Sanković je čestital v daljši vezani besedi in je zaključil svojo čestitko:

Oj živite dugo, kao soko sivi put neb-nih gore uzpni se visina — I pjevajte: Liepa naša domovina!

Take toplote in miline so dehtele vse čestitke.

Kako ne bi čestitali še le politiki in novinarji, ko vedo še najbolje, kako bojno sredstvo je pesem naša, ki vedo bolje, nego vsi drugi, kako sobojevniki so nam naši pevovodje v težki borbi za napredek in bodočnost naroda.

V imenu političnega vodstva tržaških Slovencev in v imenu uredništva se pridružujemo torej želji našega Ivana Nabergoja: Bog te ohrani, vrli naš Srečko, čilega in zdravega še mnoga leta v blagor in ponos domovine ob Adriji!!

Gibanje med delavci v Trstu. Delavci za nakladanje in razkladanje Lloydovih parnikov so predložili ravnateljstvu te dni spomenico, v kateri stavijo zahtevo, katero hočemo tu pojasniti.

Pred nekoliko leti so bili ti delavci stopili v štrajk, ki se je završil s tem, da je bilo ustrezno zahtevam delavcev po povišanju meze in da je bilo določeno, da število pomožnih delavcev, ki prihajajo na delo le od slučaja do slučaja, ne sme biti večje nepo 60. Ker pa je to število — vsled mnoge dela — narastlo na kakih 300, je odbor delavcev predložil omenjeno spomenico, v kateri zahteva, da število pomožnih delav-

cev ne sme presegati 69 in da se, kolikor jih je več, odpuste. Če pa je dela za več nego 60 takih pomožnih delavcev, naj se število popolni le iz »domačinov«, ki naj dobivajo plačilo stalnih delavcev. Pod »domačini« pa umevajo oni le meščane. Reči smemo torej, da je to gibanje naperjeno proti slovenskim delavcem ne izvzemši okoličanov. — Kadar namreč naši okoličani nimajo doma dela, je bilo do sedaj v navadi, da so hodili tu pa tam na gori rečeno delo. Ti bi bili torej sedaj izključeni, akoravno so ti okoličani tudi Tržačani.

Tudi med zidarji je navstalo gibanje za 20% zvišanje plačila in za znižanje delavnega časa. Jutri bo imel odbor sejo. Obe stvari so velike važnosti za naše slovenske delavce in se hočemo povrniti k temu predmetu.

Po omami spoznanje. Iz Sv. Križa pri morju nam pišejo: Gospod urednik! Dovolite mi par vrstic, da Vam sporočim o našem žalostnem stanju. Že večkrat sem Vam hotel pisati, no, bal sem se, da ne vsprejmete mojega pisanja, ker so o zadnjem štrajku kamenosekov v Nabrežini in sv. Križu nekateri gospodje iz Trsta toliko kričali proti Vašemu listu in proti Slovincem sploh.

Priznati Vam moram, da so nekateri od nas takrat res poslušali te gospode, izlasti pa Vašega »prijatelja« Kopača, kakor nekeke apostelne; mislili smo res, da nam oni preskrbijo zlate čase. A kmalu smo se morali prepričati, da nas je njihovo hujskanje speljalo le v nesrečo.

Mesto da nam je štrajk zboljšal naše stanje, pokvaril nam je še to malo zaslužka, kar smo ga imeli.

Začeli so štrajkatki gospodarji. Ne smejajte se, gospod urednik! — To je žalostna in živa resnica. Gospodarji so skoraj povsod zmanjšali ali celo ustavili delo, ljudje ne najdejo službe in seveda tudi ne zaslužka, in mnogi, ki so doma lepo živeli, razpršili so se po Trstu in drugih krajih, ker gospodarji z ozirom na nesrečni štrajk in hujskanja gospodov »sodrugov« nočejo prevzeti večja dela.

Zaslužka ni in tako smo prišli v dolgove, a upanja je le malo, da se nam zboljša bodočnost. Ljudje, ki so prej verno poslušali gg. »sodruge«, jih danes preklinjajo. Bog nas varuj takih »prijateljev«!

Za »Narodni dom« so darovali: Dne 8. t. m. »Tržaška slovenska mladina« polovico prebitka maskerade K 103.27; dne 13. t. m. Matevž Malič nabral pri botriji K 6.20; dne 20. t. m. Karol Šiško v Črnikalu mesto venca nepozabni gospej Heleni Novak iz Vremskega Britofa K 20.

»Svetilnik« je izšel danes in prinaša zanimive članke o naših pravicah za slovensko bogoslužje in o zahtevi slovenskih delavcev, da preneha bratomorni boj med slovenskimi sinovi. Krasna slika in lepe povesti iz slovenskega in ruskega življenja priporočajo »Svetilnik« vsaki slovenski hiši, posebno pa našim delavcem in kmetom, katerim je namenjen v prvi vrsti.

Trgovcem in rodbinam. Neka deklica v 17. letu, ki je dovršila VIII. razred instituta šolskih sester de Notre dame v Trnovem in ki govori perfektno slovenski in nemški ter nekoliko italijanski, bi rada našla mesto v kak prodajalnici, ali pa tudi v kaki družini. Za par mesecev, dokler se dobro ne priuči italijanščini, bi se zadovoljila tudi le s hrano in prenočiščem in ne bi zahtevala nikake plače. Stariši nje jamčijo za njo v moralnem pogledu.

Drobne vesti. Mož, ki se je hotel zastrupiti z vodo. Včeraj popoldne dal je neki težak iz nekega magazina na ulici Stadion, kjer je njegova žena v službi, poklicati isto na ulico pred magazinom, kjer jo je čakal. Ko je drobna ženica prišla pred svojega soproga, zahteval je ta, naj mu da denarja, v čemer pa ga ženica ni hotela uslišati. Mož je na to privlekel iz žepa malo, z neko rumenkasto tekočino napolnjeno steklenico in je ženi pretil, da se zastrupi, ako mu ne da denarja. Žena se tudi sedaj ni dala omehčati in mož je res že pristavil steklenico k ustam. V tem hipu pa se je na ulici prikazal radar, na kar je mož zagnal steklenico na tla, kjer se je ista razbila, ter zbežal potem. Tovarišice žene tega samoubojinskega kandidata so si ogledale na tleh razlito tekočino ter so spoznale, da je bil ta »strup« le — umazana voda.

Nesrečna na ulici. 50-letno Josipino Tosberg je včeraj popoldne v ulici Sporecavila neki voz tako močno stisnil ob

zid, da so revico morali prenesti najprej na zdravniško postajo in potem v bolnišnico. Zadobila je več težkih ran, posebno na oprsji.

Tatvine! Za trgovca Josipa Viteza, ki v ulici Molin a vento pod št. 5 prodaja razne žledeu koristne predmete, je bil včeraj kaj slab dan. Neki neznani »prijatelji« bili so namreč tako postrežljivi, da so mu na vse zgodaj, ali morda celo že ponoči, odprli prodajalnico in mu hoteli tako prihraniti trud odpiranja. Gospod Vitez pa se ni nič kaj veselil nad to ljubeznjivostjo, ker je namreč tudi on tega mnenja, da se dandanašnji navadno ne dela postrežljivosti zastoj.

S temnim obrazom in še temnejšimi slutnjami je gospodar stopil v prodajalnico in je po natančnem preiskovanju konstatiral, da je njegova prodajalnica — brez njegove vednosti — poslovala tudi po noči. Neznani odjemalci so mu namreč »odvzeli« za 148 K. blaga, sestojčega iz čokolade, kave, sladkorja salam in drugih takih zapeljivih stvari. Neznani odjemalci so ceno odvzetega blaga tudi precej dobro izračunili, ker v blagajni bila je diferenca 158 kron. Seveda se je zgodila tu le mala »pomota« in so ponočni odjemalci mesto da bi bili 148 kron — ali kakor so bržkone sami izračunili, 158 kron — položili v blagajno, so ravno nasprotno še vzeli iz iste 158 kron. Doznali smo, da je policija prevzela nalogo, da opozori neznaue odjemalce na to »malo pomoto«, seveda, ako se jej posreči dobiti njihove naslove:

Dražbe premičnin. V poned., dne 24. marca ob 10. uri popoldne se bodo vsled aarredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Solitario št. 16, hišna oprava; v ulici Farneto št. 31, hišna oprava; v ulici Chiozza št. 29, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 6° 8 ob 21 uri popoldne 13° 7 C° — Tlakomer ob 7. uri jutraj 766.1 — Danes plima ob 7.59 predp. in ob — pop.; oseka ob 1.59 popoldne in ob 1.48 popoldne.

Društvene vesti.

Pevske vaje. Podpisani odbor vabi vse pevke in pevce, da se udeležijo pevkah vaj, ki bodo jutri v nedeljo ob navadni uri in v torek popoldne ob 3. uri.

Ker radi velikonočnih praznikov odpadeti dve vaji in imamo še malo časa do koncerta, ki bo dne 13. aprila, prosimo, naj se vse pevke in pevci udeležijo napovedanih vaj.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Plesni odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« vabi člene na važen pogovor, ki bo jutri popoldne točno ob 5. uri, to je, takoj po šoli, ki traja od 4.—5. ure. Ob enem se naznanja, da na prvi velikonočni praznik ne bo šole in ne plesne zabave. Na velikonočni ponedeljek pa bo plesni venček s tombolo s šestih krasnih in bogatih dobitkov.

Društvo slov. učiteljic bo zborovalo dne 26. marca ob 1/2 10. uri v slov. 8-razrednici pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Na dnevnem redu sta dve zanimivi poročili: a) Prostoročno risanje v ljudski šoli, poroča g. A. Sič, učit. višje dekl. šole; b) »Naše težnje«, gov. ga. V. Praprotnik.

Na mnogoštevilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

Podpora Istri. Vsled priporočila naših poslancev nakazala je vlada državno pomoč za siromašnejše prebivalstvo Istre v znesku 160.000 K. Od tega denarja je podelilo c. kr. namestništvo v Trstu za siromašnejše občinarje na Koperščini K 10.000, za one v okraju Poreškem K 25.000, za one v okraju Lošinskem K 34.000, za one v okraju Pazinskem K 13.000, za one v okraju Voloskem K 20.000 in konečno za one v okraju Puljskem K 3000.

Vesti iz Štajerske.

Kulturni Nemel. — Premožni in ugledni posestnik V. Schönbacher iz Rothleitna na Gor. Štajerskem je prišel po poslih v trg Frohnleiten. Ko se je ponoči vračal, postalo mu je slabo ter je obležal na ulici. Postrežljivi policaji pa so ga brž pobrali ter zavlekli v občinsko kajho, ne da bi se dalje zanj brigali, drugo jutro so našli moža mr-

tvega. Ker je to v kratkem času že drugi slučaj, da so v kajhah kulturnih gornjštajarskih občin umrli nedolžni ljudje, grajajo celo nemški listi toliko zanemarjenost.

Po »Dom«.

Angležki izkoriščevalci na Štajarskem. Ministerski predsednik je sporazumno s ministerstvi za poljedelstvo, trgovino, finance in justico podelil londonski družbi »The Görach Coal Mining and Gyps Works Limited« koncesijo za pridobivanje premoga in mavca po vsej Štajarski. Družba bo imela svoj sedež v Gorjanah na zgornjem Štajarskem, kjer postavi tudi velike fužine. Tako bo torej tujec izkoriščal podzemeljske zaklade naših krajev.

Vesti iz Koroške.

Redka plodovitost. Nekemu posestniku v Hadančah je svinja vrgla 21 praset in sicer 19 živih ter dva mrtva. Ker more sama le 11 mladičev dojeti, so morali druge oddati.

Brzobjavna poročila.

Volitve v trgovinsko zbornico v Boleanu. BOLCAN 22. (B) Na volitvi v tukajšnjo trgovinsko in obrtno zbornico so bili v obeh prvih volilnih skupinah v obeh sekcijah izvoljeni kandidati združenih svobodnimiselnih strank, v tretji volilni skupini pa kandidati krščansko-socialne in konservativne stranke.

V varstvo predsednika in vlade Združenih držav.

WASHINGTON 22. (B) Senat je z 52 glasovi proti 15 vsprejel zakonski načrt, tičoč se varstva predsednika in v preprečanje zločinških napadov proti vladi.

Stanje Kolomana Tisze.

BUDIMPEŠTA 22. (B) Stanje Kolomana Tisze je neizpremenjeno kritično.

Deželnozbornske volitve na Goriškem.

GORICA 22. (B) Na današnji dopolnilni volitvi iz italijanskega veleposestva je bil z vsemi oddanimi 46 glasovi izvoljen deželni poslanec Conte Giacomo Panigaj.

Banca Commerciale Triestina.

DUNAJ 22. (B) »W. Ztg.« objavlja: Ministerski predsednik je v sporazumljenju s finančnim ministerstvom odobril spremembe statuta »Banca Commerciale Triestina«, sklenjene na občenem zboru delničarjev te družbe dne 23. marca 1901.

Popravek. V št. 62 našega lista od 17. marca 1902 se je v oglaš »Dražbeni oglas« glede javne dražbe gostilne Smrdel v Sežani, ki se bo vršila na c. kr. okrajni sodnji v Sežani dne 26. marca 1902 ob 10. uri popoldne, urinila tiskarska pomota. Tam je rečeno, da je dotična hiša št. 186 cenjena na K 11.939. Hiša je marveč cenjena na K 16.939, kar naj blagovole cenjeni čitatelji vsprejeti na znanje.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitana

ZALOGE:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
in Via Ribergo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa obrod
ali železnico franko

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
kateri se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurence nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Poslano. Zahvala.

Jaz podpisani Ivan Alojz Grebene, trgovec v Trstu, zahvaljujem se s tem najiskrenejše zavarovalni družbi za življenje »Mutual« iz New Yorka in njenemu glavnemu zastopstvu v Trstu, da mi je pripoznala in na roko izplačala kot prinosen tako izredno točno in hitro svoto 40000 kron (štirideset tisoč) v led smrti gosp. Karola Konrada Müllerja, ki je bil zavarovan pri imenovanem »družbi« s polico št. 1.182.745 po plačilu premije samih K. 207.20. Ob enem mi je izplačala »Mutual« razven zavarovane svote tudi še dobiček znižajoč že za 3 mesece 9%.

Izražajo svojo popolno zadovoljnost o točnosti družbe »Mutual« ter v njenem izredno ugodnem ravnanju se svojimi zavarovalci, ne morem si kaj, da bi je ne pripo- ročal prav toplotno vsakemu, ki se misli zavarovati za življenje.

Trst 18. marca 1902.

Iv. Al. Grebene m. p.
Josip Prunk m. p. priča.
Dr. Ferd. Cerne m. p. priča.

Št. 10681.

Jaz podpisani notar potrjujem, da je g. Al. Grebene, trgovec tu, čegar osebnost mi potrjuje znani mi priča gospoda dr. Ferdinanda Cerne in Josip Prunk tukaj, lastno- ročno podpisal to listino.

Trst 18. (osemnaj-tega) marca 1902. (ti- sočdevetstodva)

Dr. Joahim Zencovich
c. kr. notar m. p.

Zahtevajte povsod

voščilo (biki) v korist družbi sv. Cirila in Metoda, katero je najbolje in najceneje. V Trstu je prodajajo g. trgovci J. Prelog, Anton Furlan, Žgur & Popatnik, Matija Milonig, Andrej Urdich, Alojs Plesničar, Bambič Jakob, Kranjc Josip, Kojancić Josip, Ivan Tomažič, Anton Ček, Emil Cumar itd.

Glavna zaloga pri tvrdki J. Druvovska v Gorici.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročevom.
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
Telefon 952.

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Pešino hranilnični račun 816.004.

Trgovskega pomočnika

poštenega značaja, 15—20 let starega, išče trgovca Nazarij Grižon v Dekaniji v Istri. Plača po dogovoru.

Gosp.

Lektor Piccoli
Ljubljana.

Vaše železnato vino sem uporabljal z izvrstnim vspehom pri moji soprog, katera je dolgo časa neravna. Prosim Vas, da mi dopošljete po pošti še šest steklenic zgoraj imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. in kr. stabilni zdravnik.

V GORICI, dne 16. junija 1901.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tolminskem po K 240 steklenica.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Fragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 140 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko »SIDRO« iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Fragi

Elizabetine ulice 5.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge pohištva v vseh slogih. — Podori mehki in trdi vseh vrst kakor: dešnice, parkete, od jermenov in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovarska dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

ADOLF HAUPTMANN

V LJUBLJANI.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

Kožuhar in izdelovalec kap

Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

„Andemo de Franz“
kréma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 36 kr.

Črna istrska . . . „ „ 36 „

Istrski refošk . . . „ „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
skimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr.,

črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krémarmem, katerim dajem
vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Hieronim Zandigiacomo

pok. Apolonia

poznani strokovnjak-skopitar na-
znanja, da se je preselil v Trst v
ulico S. Nicolo št. 25 ter se i na-
dalje pripravla Slovencem na de-
želi in v okolici za vse posle
spadajoče v njegovo stroko.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdob e. kr.
častništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premičnine, urednostne listine, renté, vžitke,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na Hinko Gilberti, ul. Canale 7 I

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modre, umetne roke in noge, berglje, erua-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensorji, elektroterapevtski aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški
predmeti od gumijs in nepremočljivih snovij.

Salarini.

Ponte della Fabbra št. 2. vogal u
Londra z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nove 3.
(Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za
moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od g.
5.50 do 24, za dečke od g. 4. do 12. suknene jope
v velikem izboru od g. 3. do 8. zimске močne in
podšite jope z ovratnikom od astrahana od g. 5 —
14, ravno take podšite s kožuhovino po g. 12. —
Površne suknje v velikem izboru od g. 18 — 32.
Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene
hlače od g. 2.50 — 4.50, finejše od g. 5 — 9.
Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let
od g. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po
najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojerna koža)
za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko
v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce g. 1.20. Ve-
lika zaloga snovij za moške obleke na meter al
tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo
točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici
v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja obleke
po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek
v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh
slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V
zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime
palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naz-
nanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina:
refošk črn po 28 novč., bela rebula iz Brd po 28
novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa
po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v
soprijem zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih
vdobi ponarejena, vdobi 100 gld. nagrade.

Pozor!

Častim si naznati slav. občinstvu, da je moja
prodajalnica vedno preskrbljena manufakturnim
blagom vsake vrste in po cenah, da se ne
bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo po-
česčalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek,

trgovec z manufakturnim blagom
Via Barriera vecchia 27 v Trstu.

Se govori slovenski!

Novi tržaški

pogrebni zavod!

Podpisani ima čast javljati slav-
nemu slovenskemu občinstvu, da je
gor imenovani pogrebni zavod po raz-
nih zaprekah, zopet v narodnih rokah.

Oprave ima take in toliko, da
zamore prirediti vsakovrstnih pogr-
bov. V prodajalnici na lesnem trgu
št. 4 (pred kavarno »Armonia«) ima
strankam na razpolago vse potrebno
za kinčanje mrtvaških odrov, kakor
venec, vsakovrstne cvetlice, mrtvaške
obleke, krse sveče itd. Pripravlja
se vsakovrstnih slovanskih napisov
na trakove za mrtvaške vence in se
postreže tudi s pravilnimi nagrobnimi
napisi.

Nadejajoč se, da nas sorodniki
običijo pri vsaki žalostni priliki se
belježi udano

Pogrebni zavod.

Alojzij Stolf

in

Anton Kokoravic

naznanjata slavnemu občinstvu, da sta pre-
vzela dobro znano

PEKARNO

pri sv. Jakobu, ulica Marco Polo št. 4

preskrbljeno z vsem v to stroko spadajočim
blagom. Sprejema se kruh v pečivo. Prodaja
moke. — Trikrat na dan svež kruh. — Za
blagohotno podporo se najtopleje priporočata
svojim rojakom.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo.

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

anilne vloge sprej. mejo se od vsacega,
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na uknjižbe po 5 1/2%

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol
in od 2. do 3. ure popol. razven nedel
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštno-hran. račun št. 837.315.

VEKOSLAV PLESNIČAR

ulica Giulio št. 25.

Podružnica: Molin grande št. 16 B.

Opazarja na svojo trgovino in bogato
zalogo kolonialnega blaga, jestvin in
delikates.

Cena brez konkurence.

NB. Sprejemam naročila tudi po pošti.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

GORICA Gosposke ulice 7 GORICA

Priporoča vse v to stroko spadajoče
blago ter jamči za pošteno in solidno po-
strežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Posiljate se pošt-
nine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplotno priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in nslužbenecv konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje straznikov c. kr.
javne straze v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
paj. avstr. Lloyd.

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.